

"Αν συμπαθής ἔδω ψυχὴ ποτὲ φυλλολογίσῃ,
Καὶ τ' ὄνομά μου μεταξὺ τῶν ἄλλων ἀπαγνήσῃ,
"Αν ἐρωτήσῃ ῥίπτουσα ἐν βλέμμα συμπαθείας,
Τίς εἰς τὸ τέμενος αὐτὸ ἐτάφη τῆς φιλίας;
Ἰδοὺ ἡ ἱστορία μου καὶ ὅλος μου ὁ βίος—
Ποτὲ δὲν με ἠγάπησαν κ' ἠγάπων αἰωνίως!..
(Τὸν Φεβρουάριον τοῦ 186...)

ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ.

— ❧ —

Η ΔΥΣΤΥΧΙΑ.

*Τῇ Κυρίᾳ *... εἰς Ἀθήνας.*

Ἰρις χλωμὴ ἀνέτειλες
ὡς ἄγγελος εἰρήνης
Εἰς τὴν πλημμύραν τῆς ζωῆς
θνητοῦ κατατραμένου,
Ε... κ' εἰς τὸ πνεῦμά του
ὠχρὰν ἄκτινα χύνει,
Ὡς εἰς ἐνόχου μέτωπον
ἐν φίλημα παρθένου.

Ἰσως ἀκόμη κρύπτεται σπινθὴρ μυστηριώδης,
Πυρὴν φλογὸς εἰς τὸν βυθὸν καρδίας νεκρωμένης·
Ἰσως γυθίδες ἐν ἀκαρεὶ εἰς λάμπεις ὀμιχλώδεις,
Σημάνῃ τι ἀπαίσιον κατὰ τῆς οἰκουμένης.

Χρυσήλατος, ἡ ἀργυρᾷ δὲν ἦταν ἡ κοιτίς μου,
Σιωπηλὴ μ' ἐθέλησε τοῦ πένητος ἡ κόρη,
Ὡραία πλὴν ὠκύμορος ἡ μήτηρ τῆς ζωῆς μου·
Μήτηρ!... μ' ἀφῆκεν ἔρημον εἰς ἐρημίας ὄρη.
Θρηνησά μ' ἐνανούρισε τῆς δυστυχίας μοῖρα,
Καὶ ἀσθενὴς ἐπάτησα τὴν γῆν τῆς κοινωνίας·
Νέος ὠχρὸς, τὸν σάκκον μου, τὴν ῥάβδον μου ἐπῆρα,
Μὲ στεναγμούς ἐδοῦλευσα τὸν ἄρτον τῆς πικρίας·
Τοῦ κόσμου περιγηγῆτης καὶ μόνος ὁδοπόρος,
Ἐξενηζομένη παρ' αὐτοῦ, καὶ ξένον μ' ἀπεκάλουν,
Ἰδρὼς τοῦ πόνου μ' ἔφθειρε θερμὸς, καρδιοσθόρος,
Ὅδυνος ἄσμα ἔμαθον τὰ χεῖλῃ μου νὰ ψάλλουν.

Ἐῖπα πῶς μόνος ἔζησα; Πλὴν λησμονῶ... σταθῆτε·
Σύντροφοι εἶχα πρὸ καιροῦ ἐν ῥόδον λατρευμένον,
Καὶ ὡς ὑμεῖς ἀγέρωχοι καὶ ἀλαζόνες ζῆτε,
Εὐδαίμων ἔζησα κ' ἐγὼ... εἰς χρόνον μετρημένον.
Καὶ ἀγνοῶ πῶς ὁ Θεὸς τὸ ἄνθος μοῦ ἐπῆρε·
Ἄλλ' ὁ πυρὴν μοῦ ἔμεινε, κ' εἰς ῥόδα μετεβλήθη·
Γελοῦν καὶ θάλλουν δροσερὰ, λευκαὶ τὰ βαίνουν μοῖραι,
Καὶ μοῦ στολιζοῦν σήμερον τὰ μακαρμένα στήθη.

Ἡ δόξα νέον ἄλλοτε μὲ εἶχε μαγνητίσει,
Καὶ ἔφαλλα ἐνθουσιῶν τὸ ἄσμα τῆς πατρίδος·
Πλὴν, φίλοι, εἰς ἡμᾶς ἀργεὶ ἡ δόξα νὰ γυρίσῃ,
Καὶ μᾶς πλανᾷ ὁ φῶσφορος τῆς μάγισσας ἐλπίδος.

Βαδίζων μόλις, ἔφθασα εἰς τοῦ κοιμητηρίου
τὴν πύλιν, ἥτις πώποτε δὲν ἔτυχε κλεισμένη·
Ἀπέθηκα τὸν δρῦνον σταυρὸν τοῦ μαρτυρίου,
Κι' ὁ νοῦς μου εἰς σιωπηλὴν ἀκινήσιαν μένει,
Καὶ θεωρεῖ... τὴν φωτεινὴν τοῦ κόσμου ὀπτασίαν,
τὴν δόξαν καὶ τὸ μέγεθος, τὴν λάμπην καὶ τὸ κάλλος,
τὴν πολυθρόνον χαρὰν, τὴν μέθην, τὴν μακρίαν...
Δὲν τὸν ταρασσεῖ οὐδαμῶς ὁ ἀπειρὸς του σάλος·
Ὁ λόφος ὅπου ἵσταται ὁ οἶκος τοῦ θανάτου,

εἶναι τραχὺς καὶ ὑψηλός. Κεῖνται τῆς γῆς αἱ πόλεις
Χαμαὶ, καὶ συγκαλύπτονται ὑπὸ τὰ κράσπεδά του,
Καὶ τόσφ γείτονες αὐτοῦ τὸν ἐνθουμοῦνται μόλις.
Εἶμαι τοῦ ἄδου πτωχὸς, κοιμῶμαι εἰς τοὺς τάφους·
Καὶ εἰς τοὺς θέλοντας πωλῶ, συλλέγων μὲ ἀγῶνα,
τὰ ἄγρια καὶ ἄσσμα λουλούδια τοῦ ἐδάφους,
Ὅσα δὲν σπείρουν ἀνθρώποι, ἕσα φυτρῶνουν μόνα.

... Ὡ φίλῃ! πῶς ἐξέφυγες ἀπὸ τὴν κοινωνίαν,
Καὶ μοιρολόγος τὴν ὁδὸν τοῦ λόφου μου ἐπῆρες;
Μὴ θέλῃς νεκρολούουδα, καὶ πένθους ψαλμωδίαν;
Νύμφης δακτυλίον φοροῦν αἱ γλαφυραὶ σου χεῖρες·
Τί θέλεις κόρη κ' ἔρχεσαι ἔδω τοσοῦτον νέα;
Πάλλουν αἱ φλέβες σου θερμαὶ μετὰ τῆς ζωῆς τὸ αἷμα,
Εἴσαι τὸ ῥόδον τῆς αὐγῆς, καὶ χρυσαλλίς ὥραία·
τὸ λεῖον μέτωπον ζητεῖ τοῦ ἔρωτος τὸ στέμμα·
Ἔχεις ψυχὴν ἀγνοῦ πυρὸς, πνοὴν τοῦ θείου πλάστου,
Ἦτις ἀμόλυντος περᾷ ἐπὶ τῆς γῆς τὴν ὕλην,
Καὶ ἔπτειται ἀμόλυντος εἰς τὰς χρυσᾶς σκηνάς του·
... Ὡ! ἡ ψυχὴ μου εὐτυχὴς, ἐὰν τὴν εἶχε φίλῃν·
Ἔχεις καρδίαν φλογερὰν, ὡς εἶχε τὴν καρδίαν
Ὁ ἄγγελος, ποῦ ἔπασεν ὁ κύριος τοῦ κόσμου
Εἰς ἔρωτος παραφορὰν, καὶ εἰς φρενηλασίαν...
Αὐτὴ νὰ ἦτον ἡθελα ὁ ἄξιον τοῦ νόος μου·
Ὁ χρυσομάλλης Μάιος τὴν κόμην σου χαδεύει,
Γλυκὺς ὁ ἥλιος τῆς ζωῆς τὸ αἷμα σου φλογίζει,
Λάμπει τὸ ὄμμα σου στιλπνὸν καὶ τὴν χαρὰν γυρεύει,
Ἀκτίνας θείου κεραυνοῦ τὸ πνεῦμά σου σκορπίζει·
Καὶ ὡς ἀνάσσης μέτωπον, κοσμεῖ τὸ μέτωπόν σου
τὸ μαγικὸν διάδημα τοῦ κάλλους τῶν χαρίτων,
Ζηλεύει ὁ ἀλάσκατρος τὸ γάλα τῶν χειρῶν σου,
Κ' αἱ χάριτες δὲν ἀγνοοῦν πῶς εἴσαι ἀδελφὴ των.

Ῥοδοστεφῇ, λευγέιμονα μίαν φορὰν σὲ εἶδα
Εἰς τὸν ψευδὴ παράδεισον γήινου φαντασίας·
Καὶ εἶδα εἰς τὴν ὄψιν σου τὴν λάμπουσαν ἐλπίδα,
Ὡς κρᾶμα τῆς φαιδρότητος καὶ τῆς μελαγχολίας.
Βύσσος, χρυσὸς, ἀδάμαντες καὶ φῶτα ἐωσφόρου
Ἐγέμναν τὴν αἰθούσαν, κ' ἡ μοῖσα τοῦ Βελλίνῃ
Ἠκούετο, ὡς ἡ φωνὴ ἀγγέλου ὁδοπόρου.
Μετάξῃς θροῦς ὑπόκωφος ἀρμονικῶς ἐθρῆνει·
Ἵπτόπτερα φαντάσματα ἐγύριζαν ἐμπρὸς μου,
Καὶ μῦρα μέθης ἔχυναν τὰ πορφυρὰ των χεῖλη,
Καὶ φίλτρον ἄρωμα γλυκὺ εἰσέπνεον ἐντός μου...
τὸ βλέμμα τὸ πολύγλωσσον τὸν ἔρωτα ὠμίλει·
τὰ στήθη ἔπαλλον ὁμοῦ ὑπὸ μαγνήτου ῥεῦμα,
Ἐνοῦμενα ὡς ἀφανεῖς σκιαί τοῦ παραδείσου,
Καὶ τὴν ζωὴν τὴν ὑλικὴν ἐβρόγχιζε τὸ πνεῦμα,
Εἰς κύκλον ἐναέριον ἀγγελικῆς ἀλύσου.

Σὲ εἶδα... καὶ εἰς ἔκστασιν προσήλונες τὸ βλέμμα,
Καὶ ἤκρασθον μὲ τὸν νοῦν· τὴν γῆν δὲν ἐθεώρεις,
Αἱ φλέβες σου ἀκίνητον ἐκράτησαν τὸ αἷμα,
Ὡμίλεις ὡς ἀρχάγγελος μὲ ὄμμα θνητῆς κόρης·
Ἡ μουσικὴ! φωνὴ κρυφῇ, φωνὴ τῶν φαντασμάτων
Ὁμοία μὲ βασιλίσσαν ἐξωτικῶν ἀρχαίων,
Σὲ ἔφερον ἐπὶ πτερῶν χρυσῶν, πλὴν ἀοράτων,
Εἰς ἄλλον κόσμον ὑψηλόν, εἰς ἄλλον βίον νέον·
Καὶ ὅταν αἰφνὴς θνήσκουσα ἐξέλπει· ἡ μαγεία,
Ὁ ψιθυρὸς ἠκούετο βημάτων ἀνθρωπίνων,
Κ' ἐφαίνετο πυκνῶν σκιῶν νυκτερινὴ χορεία...
Καὶ ἔστρεφεν ἐπὶ τῆς γῆς τὸ μέτωπόν σου κλίνων.

Μὴν ἀπατάσαι· τῆς ζωῆς περιφρονεῖς τὰ δῶρα,
Καὶ ναρκωμένην ἢ νεκρὰν ἐγκλείεις τὴν ἐλπίδα·
Μὴ γίνεσαι ἢ θλιβερά καὶ στάσιμος Πανδώρα,
Μιμῆσου τὴν πετερόεσσαν, ὥραιαν χρυσαλλίδα·
Δὲν ἐννοεῖς πῶς ἔρχεσαι πλησίον τῶν μνημάτων
Τοσοῦτον νέα; τί ζητεῖς ἐδῶ, καὶ τί ἐλπίζεις;
Μὴ θέλῃς τὸν σιωπηλὸν χορὸν τῶν φαντασμάτων,
Νεράϊδα μὲ τὸ σάβανον τὴν νύκτα νὰ γυρίζῃς;
Ἄ! λησμονεῖς, ὦ φίλη μου, πῶς οἱ νεκροὶ δὲν ζῶσι.
Τοὺς βλέπουν, πλὴν εἰς ὄνειρα καὶ εἰς σκιὰς αὐλούς,
Καὶ δὲν ὑπάρχουν πώποτε, οὐδὲ περιπατῶσι,
Μόνον ἡ μνήμη των λυπεῖ τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους·
Ἐπίστρεψον... Πλὴν μειδιάς... καθὼς ἡ ἐρωμένη
Τοῦ ἑωσφόρου, φεύγουσα τὰς χεῖρας τὰς ἀγίας,
Τὴν Εὐαν ἐμυκτήρησε διότι...

— Τεθλιμμένη

Ἄν φαίνωμαι, μ' ἐσύνηριψε πνοὴ τῆς δυστυχίας.
— Τῆς δυστυχίας; συμφωνοῦν ν ε ό τ η ς, δ υ ς υ χ ί α ;
— Νυμφεύονται συχνότερον ό τ ά φ ο ς κ' ἢ ν ε ό τ η ς...
Ποτὲ δὲν μ' ἔθελες ἢ ζωῇ, ποτὲ ἢ κοινωνίᾳ,
Τοῦ κόσμου δὲν μ' ἐμάγευσε ποτὲ ἡ ὠριότης. —
Μικρὰ τὸ μέγα ἤνοιξα ἀρχαίον του βιβλίου,
Καὶ τὸ ἀνέγνωσα μικρὰ, μὲ ἀπληστία ὄμμα,
Καὶ εἶδα μεγαλοπρεπὴ σωρεῖαν ἐρείπιων,
Νὰ σχηματίζουσαν ὡς ὁστὰ τὸ κινητὸν του σώμα·
Τὸν περιβάλλει τεχνητὴ, χρυσοῦφης πορφύρα,
Καὶ ἡ φωνὴ του κελαδεῖ ὡσὰν γούστῃς ἄσμα,
Σοὶ τείνει μὲ ἀδάμαντας ἐρωτικὴν τὴν χεῖρα,
Γελά μὲ πρόσωπον λαμπρὸν... πλὴν εἶναι κρῦον φάσμα·
Ναί, φάσμα· φέρε τὴν πνοὴν τῆς ἀληθοῦς καρδίας
Εἰς τὸ ψευδὲς του μέτωπον· ἐλῶθ' ἢ ὀπτασία,
Τὸ χάος ἐπανέρχεται τὸ τῆς ἀνυπαρξίας,
Ὅπου δαιμόνων ἀφανῶν συγκρούεται χορεία.

Ὁ αὐτοκράτωρ τῶν θνητῶν Ἐ γ ω ῖ σ μ ό ς, τὸ στέμμα
Τὸ σκῆπτρον ἔχει σιδηρᾶ, καὶ σιδηρὰν τὴν χεῖρα,
Καὶ σιδηρὰ τὰ ἔντερα, καὶ τρέφεται μὲ αἷμα,
Καὶ μὲ τὸ αἷμα βάπτεται ἡ μαύρη του πορφύρα·
Ἐνίοτε φέρει μορφὴν ἐρωτικοῦ ἱππότου,
Κ' εἶναι γλυκὺς καὶ εὐγενής, οἰκτίριμον καὶ γενναῖος,
Ἦ φέρει τήεννον χρυσὴν ὀλίβου ἰδιώτου,
Καὶ σὲ φονεῖει φανερώς, νομίμως καὶ δικαίως·
Καὶ τέλος κόπτει δι' αὐτὸν ἐνδύματα μυρία
Ὁ Ν ό μ ό ς, ῥάπτῃς αὐπνός, τοῦ ἰσχυροῦ δεσμώτης·
Τώρα φορεῖ τὰ ἐρυθρὰ ὡς ἡ ἐλευθερία,
Καὶ πανοπλίαν αὐρίον ὡς φοβερός δεσπότης.

Παρθένος εἶν' ἡ Ἀ ρ ε τ ῆ ὥραια καὶ ἀθά·
Αὐτὴ τὸ πρῶτον θυμὰ του τὸ μᾶλλον ζηλευμένον,
Προσφέρει εἰς τὸν ἀσπλαγχνον τὰ σπλάγχχνα της ἀθρόα,
Ἄλλ' οἱ σοφοί, τὸ ἐγκλημα τὸ λέγοντι π ε ρ ω μ έ ν ο ν·
Καὶ ὅταν ὅλη δάκρυα, λυσίκομος ἐμπρός του
Συρθῇ παρὰ τοὺς πόδας του, καὶ ἔλεος ζητήσῃ,
Ἦ καταχθόνιος ῥιπὴ τοῦ μειδιάματός του
Φονεῖει ὡς ὁ κεραυνός, ἀντὶ νὰ ἐλετήσῃ.

Ἐξήτησα... ἐξήτησα κ' ἐγὼ τὴν εὐτυχίαν,
Κ' ἐγὼ ζηλεύω τὴν ζωὴν καὶ τὰ λαμπρὰ της κάλλη,
Ποθῶ κ' ἐγὼ τὸν ἔρωτα, λατρεύω τὴν φιλίαν,
Παρθένον τὴν καρδίαν μου αἰσθάνομαι νὰ πάλλῃ·
Εἶδα τὸν ἔρωτα ποτὲ νὰ μὲ καλημερίσῃ.

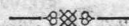
... Ἦτον ὥραιος καὶ γλυκὺς, πλὴν ἦτον... ὁδοιπóρος
Καὶ δὲν τοῦ εἶπα νὰ σταθῇ, οὐδὲ νὰ μὲ γνωρίσῃ,
Οὐδὲ νὰ γίνω ἡθελα ἀπλούς του δορυφόρος.
Καὶ ἐνθυμούμαι, πῶς αὐτός, ὅταν μὲ εἶδε πρῶτον,
Μοῦ εἶδε τὰ φορέματα, τὰς χεῖρας καὶ τὸ στήθος...
Δὲν εἶχα μεταξόπιπλα ἢ ὅπλα τῶν ἐρώτων
Ἀδάμαντας, οὐδὲ χρυσόν, οὐδὲ πλαστὸν τὸ ἦθος.

Ἐξήτησα τὴν ἀρετὴν, καὶ κατοικῶ μαζὶ της,
Τὸν ἄρτον μας μοιράζομεν τῆς θλιβερᾶς πενίας·
Μ' ἐγνώρισεν ἡ ἄμοιρος πῶς εἶμαι ἀδελφὴ της,
Τέκνα κ' αἱ δύο τῆς πτωχῆς μητρός μας Δ υ σ τ υ χ ί α ς

.....

Ἐν Πειραιεῖ, 3 Φεβρουαρίου 1863.

I. E. Γ. ΗΠΕΙΡΩΤΗΣ.

ΤΟ ΦΑΣΜΑ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΕΡΩΜΕΝΗΣ.

Τὸ δειλὸν σου, ὦ παρθένε, ὅμμα τ' ὅμμα μου ζητεῖ·
Μ' ἀγαπᾷς, σὲ εἶπα, φῶς μου.
Ἐπὶ τοῦ μετώπου θάλλει γλυκὺ ἔαρ, πλὴν πρὸς τί;
ὦ! ἂν ἔβλεπες κ' ἐντός μου!

Φύγε με! ὁ ἔρως οὗτος τалаπωρούς, δυστυχεῖς,
Ἄντ' ἐνός θὰ κάμῃ δῶν·
Ἄντ' ἐνός θὰ κάμῃ δῶν, μ' ἀπεκρίθης, εὐτυχεῖς·
— Ἀπατάσαι — Σὲ ὁμνῶ.

— ὦ ἐλθέ λοιπὸν, σὲ εἶπα, Ἀγγελε τοῦ οἰκτιριμοῦ,
Παύσατε, πικρά μου πάθη!
— Δὲν ἀπέσπασε τὸ στόμα, κ' ἀναμέσων σου κ' ἐμοῦ
Φάσμα σκυθρωπὸν ἐστάθη.

Φάσμα σκυθρωπὸν, ὥραιον, μεταξὺ ἐμοῦ καὶ σοῦ
Ἦ ἀρχαί! Ἀγάπη ἦλθε·
Μ' ἔκρυψε τοὺς στεναγμούς σου, τοὺς λυγμούς σου μέχρις οὗ
Ἀπεσβέσθης, καὶ ἀπῆλθε.

I. ΚΑΡΑΣΟΥΤΣΑΣ.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ

υ π δ

Σκαρλάτου Δ. τοῦ Βυζαντίου

ΤΟΜΟΣ Β'.

Ἄν ὑπάρχῃ πόλις, τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα μόνον
φέρει εἰς τὸν νοῦν γλυκειὰς ἐντυπώσεις καὶ παρου-
σιάζει εἰς τὴν φαντασίαν εἰκόνας μαγικάς, ἡ πόλις
αὕτη εἶναι ἡ Κωνσταντινουπόλις. Ἡ βασίλισσα αὐ-
τῆς τῆς Ανατολῆς, ὅπως τὴν μετεμορφώσαν οἱ αἰ-
ῶνες, εἶναι κόσμος ὁλόκληρος ἐν μικρογραφίᾳ. Ἀμέ-
τρητοι γενεαὶ ἦλθον καὶ ἀπῆλθον, πλῆθος κατα-
κτητῶν, ποικίλων καὶ τὴν γλῶσσαν καὶ τὴν θρη-